

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ,
ગાંધીનગર

(18) ગણિત (G)

ધોરણ-09

પ્રશ્નબેંક 2 (દ્વિતિય સત્ર) (2025-26)

સમાવિષ્ટ પ્રકરણ : પ્રકરણ-6 રેખાઓ અને ખૂણાઓ, 7- ત્રિકોણ, 8- ચતુષ્કોણ
ખાસ નોંધ : સપ્ટેમ્બરથી 15 ડીસેમ્બર સુધીનો અભ્યાસક્રમ પૂછવાનો રહેશે.

સૂચના : આ પ્રશ્નબેંકમાંથી જે તે વિભાગમાં આપેલી સૂચના મુજબ શાળાએ પોતાની રીતે કુલ 25 ગુણની એકમ કસોટી લેવાની રહેશે. દરેક અધ્યયન નિષ્પત્તિના નક્કી કરેલા ગુણ પ્રમાણે જરૂરી પ્રશ્નો પસંદ કરવાના રહેશે. દરેક પ્રકરણને સમાન ન્યાય મળે તે જોવાનું રહેશે. પ્રશ્ન પસંદગીમાં વિવિધતા રાખવી. શિક્ષકે મૂલ્યાંકન કાર્ય બાદ ઉપચારાત્મક કાર્ય કરવું.

પ્રશ્ન 1 [2 MARKS]

[1] M0904:વિવિધ ભૌમિતિક આકારોમાં સમાનતા અને ભિન્નતાની ઓળખ કરે છે.

SECTION A : 2 પ્રશ્ન (દરેકનો 1 ગુણ) (2)

પ્રશ્ન 2 [19 MARKS]

[2] M0905: ભૌમિતિક સંકલ્પનાઓ (જેવી કે સમાંતર રેખાઓ, ત્રિકોણ,વર્તુળ, ચતુષ્કોણ વગેરે) સાથે સંબંધિત ખાસ કરીને ગાણિતિક વિધાનોની સાબિતી પૂર્વધારણાઓનો ઉપયોગ કરીને મેળવે છે અને તેના ઉપયોગથી સમસ્યા ઉકેલે છે.

SECTION A : 3 પ્રશ્ન (દરેકનો 1 ગુણ) (3)

SECTION B : 2 પ્રશ્ન (દરેકનો 2 ગુણ) (4)

SECTION C : 4 પ્રશ્ન (દરેકનો 3 ગુણ) (12)

પ્રશ્ન 3 [4 MARKS]

[3] M0913: બાળકના અગાઉના અનુભવમાં ન હોય તેવી અપરિચિત સમસ્યાઓનો ઉકેલ પૂર્વજ્ઞાનનો ઉપયોગ કરી મેળવે છે.

SECTION D : 1 પ્રશ્ન (દરેકનો 4 ગુણ) (4)

- M0904:વિવિધ ભૌમિતિક આકારોમાં સમાનતા અને ભિન્નતાની ઓળખ કરે છે.

- પ્રશ્ન 1 આપેલ પ્રશ્નોના માંગ્યા મુજબ જવાબ આપો. [2 ગુણ]

Section A: (દરેકનો 1 ગુણ)

(2 ગુણ)

1. "એક જ બિંદુમાંથી પસાર થતી બે રેખાઓ" ને શું કહે છે?
(A) સમાંતર રેખાઓ (B) સમતલ રેખાઓ (C) છેદતી રેખાઓ (D) લંબ રેખાઓ
2. 180° માપ ધરાવતાં ખૂણાને શું કહે છે?
(A) સરળકોણ (B) લઘુકોણ (C) ગુરુકોણ (D) પૂર્ણકોણ
3. બે સમાંતર રેખાઓ વચ્ચેનું અંતર:
(A) ક્યારેક બદલાય (B) હંમેશા સમાન રહે (C) હંમેશા વધે (D) હંમેશા ઘટે
4. કાટકોણ ત્રિકોણમાં કઈ એ _____
(A) સૌથી નાની બાજુ હોય છે. (B) કાટખૂણાની સામેની બાજુ હોય છે.
(C) કાટખૂણાની પાસેની બાજુ હોય છે. (D) લઘુકોણની સામેની બાજુ હોય છે
5. સમબાજુ ત્રિકોણનો દરેક ખૂણો _____ માપનો હોય છે.
(A) 40° (B) 60° (C) 80° (D) 100°
6. લંબચોરસ અને ચોરસ એકબીજાથી કઈ બાબતમાં જુદા પડે છે?
(A) એકરૂપ વિકર્ણો (B) બધા કાટખૂણા (C) એકરૂપ બાજુઓ (D) આપેલ પૈકી એક પણ નહિ.
7. જો એક છેદિકા બે સમાંતર રેખાઓને છેદે તો, અનુકોણની પ્રત્યેક જોડ _____ હોય. (સમાન, અસમાન, કોટિકોણ)
8. જો એક છેદિકા બે સમાંતર રેખાઓને છેદે તો, અંતઃયુગ્મકોણની પ્રત્યેક જોડ _____ હોય. (સમાન, અસમાન, પૂરક)
9. પરસ્પર છેદતી બે રેખાથી બનતા અભિકોણ _____ હોય છે. (સમાન, અસમાન, શૂન્ય)
10. જો કોઈ કિરણ રેખા પર છે, તો બનેલ બે સંલગ્ન ખૂણાઓનો સરવાળો _____ (180° , 90° , 0°) છે.

M0905: ભૌમિતિક સંકલ્પનાઓ (જેવી કે સમાંતર રેખાઓ, ત્રિકોણ, વર્તુળ, ચતુષ્કોણ વગેરે) સાથે સંબંધિત ખાસ કરીને ગાણિતિક વિધાનોની સાબિતી પૂર્વધારણાઓનો ઉપયોગ કરીને મેળવે છે અને તેના ઉપયોગથી સમસ્યા ઉકેલે છે.

■ પ્રશ્ન 2 આપેલ પ્રશ્નોના માંગ્યા મુજબ જવાબ આપો. [19 ગુણ]

Section A: (દરેકનો 1 ગુણ)

(3 ગુણ)

- જો બે ખૂણાઓનો કુલ સરવાળો 90° હોય તો તે પ્રત્યેક ખૂણો _____ પ્રકારનો હશે.
(A) લઘુકોણ (B) ગુરુકોણ (C) પૂરકકોણ (D) કાટકોણ
- રેખાઓ $l \parallel m$ છે, અને t છેદિકા છે. જો અનુરૂપ ખૂણાઓમાંથી એક 75° હોય, તો તેના અંતઃકોણનું ખૂણાનું માપ જણાવો.
(A) 75° (B) 105° (C) 180° (D) 90°
- $\triangle ABC$ માં $\angle B = \angle C$, $AB=5$, $BC = 8$ સેમી હોય, તો $\triangle ABC$ ની પરિમિતિ _____ સેમી થાય.
(A) 21 (B) 18 (C) 15 (D) 24
- $\triangle ABC$ અને $\triangle PQR$ માં $AB = PR$, $BC = RQ$ અને $\angle B = \angle R$ હોય, તો $\triangle ABC \cong \triangle$ _____.
(A) RQP (B) QPR (C) PRQ (D) આપેલ પૈકી એક પણ નહિ.
- $\triangle ABC$ માં $AB = AC$ અને $\angle B = 75^\circ$ હોય, તો $\angle C =$ _____.
(A) 20° (B) 15° (C) 30° (D) 75°
- $\triangle PQR$ અને $\triangle XYZ$ માં $\angle P = \angle Z$, $\angle Q = \angle Y$ અને $PQ = YZ$ હોય, તો $\triangle PQR \cong \triangle$ _____.
(A) ZXY (B) ZYX (C) YXZ (D) XYZ
- $\triangle ABC$ અને $\triangle PQR$ માં $\angle B = \angle P = 90^\circ$, $AC=RQ$ અને $AB = RP$ હોય, તો $\triangle ABC \cong \triangle$ _____.
(A) QPR (B) RPQ (C) PRQ (D) આપેલ પૈકી એક પણ નહિ.
- $\triangle PQR$ માં $PQ = PR$ અને $\angle R = 40^\circ$ હોય, તો $\angle P =$ _____.
(A) 60° (B) 100° (C) 80° (D) 40°
- _____ ત્રિકોણના ત્રણેય ખૂણા સમાન હોય છે.
(A) વિષમબાજુ (B) કાટકોણ (C) સમદ્વિબાજુ (D) સમબાજુ
- $\triangle ABC$ અને $\triangle PQR$ માં $AB/PQ = BC/RQ = AC/PR = 1$ હોય, તો $\triangle ABC \cong \triangle$ _____.
(A) PRQ (B) RQP (C) PQR (D) RPQ
- ચતુષ્કોણ PQRS ચોરસ છે. જો $PQ = 5$ તો $QS =$ _____.
(A) 10 (B) 5 (C) 20 (D) $5\sqrt{2}$
- સમબાજુ ચતુષ્કોણ ABCD માં $\angle B = 80^\circ$ હોય, તો $\angle ADB =$ _____.
(A) 80° (B) 40° (C) 100° (D) 10°
- સમબાજુ ચતુષ્કોણ PQRS માં વિકર્ણ $PR = 8$ સેમી અને વિકર્ણ $QS = 6$ સેમી, તો સમબાજુ ચતુષ્કોણની પરિમિતિ _____ સેમી છે.
(A) 17 (B) 20 (C) 5 (D) 14

14. જો ચતુષ્કોણના વિકર્ણો એકરૂપ હોય પણ કાટબૂલો ના દ્વિભાગે તો તે ચતુષ્કોણ _____ છે.

(A) લંબચોરસ (B) સમબાજુ (C) ચોરસ (D) આપેલ પૈકી એક પણ નહિ.

15. જે રેખાઓ આપેલી રેખાને સમાંતર હોય તે પરસ્પર _____ હોય છે.

(A) સમાંતર (B) લંબ (C) છેદતી (D) આપેલ પૈકી એક પણ નહિ.

Section B: (દરેકનો 2 ગુણ)

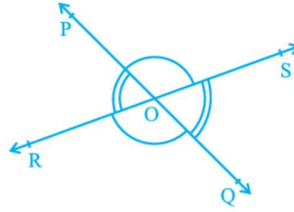
(4 ગુણ)

- ચોરસ PQRS ના વિકર્ણો બિંદુ Oમાં છેદે છે. જો $\angle POS = 90^\circ$ તો $\angle OPS$ નું માપ શોધો.
- $\triangle ABC$ માં, AB અને ACનાં મધ્યબિંદુઓ અનુક્રમે E અને F છે. જો $EF = 6.5$, તો BC શોધો.
- સમબાજુ ચતુષ્કોણ ABCDમાં $AC = 10$ એકમ, $BD = 24$ એકમ હોય તો, ચતુષ્કોણ ABCDની પરિમિતિ શોધો.
- સમાંતરબાજુ ચતુષ્કોણ ABCDમાં $\angle B - \angle A = 40$, ABCDના દરેક ખૂણાનું માપ શોધો.
- $\triangle ABC$ ની બાજુઓ AB, BC અને CAનાં મધ્યબિંદુઓ અનુક્રમે P, Q અને R છે. જો $AB = 8.2$ એકમ, $BC = 6.4$ એકમ અને $CA = 7.5$ એકમ હોય તો, ચતુષ્કોણ PBQRની પરિમિતિ શોધો.
- ચતુષ્કોણ PQRSમાં $\angle P = 2x$, $\angle Q = 3x$, $\angle R = 4x$ અને $\angle S = 6x$ હોય, તો ચતુષ્કોણ PQRSના બધાજ ખૂણાના માપ શોધો.
- સમાંતરબાજુ ચતુષ્કોણ PQRSમાં $\angle P = 3x$ અને $\angle Q = 6x$ તો, બધાજ ખૂણાઓના માપ શોધો.
- સમાંતરબાજુ ચતુષ્કોણ ABCDનો વિકર્ણ ACએ ખૂણા Aને દ્વિભાગે છે. સાબિત કરો કે $\angle C$ ને પણ દ્વિભાગે છે.
- જો કોઈ ચતુષ્કોણના વિકર્ણો એકબીજાને દ્વિભાગે તો તે ચતુષ્કોણ સમાંતરબાજુ ચતુષ્કોણ છે.
- સમાંતરબાજુ ચતુષ્કોણનાં કોઈપણ 2 ગુણધર્મો જણાવો.

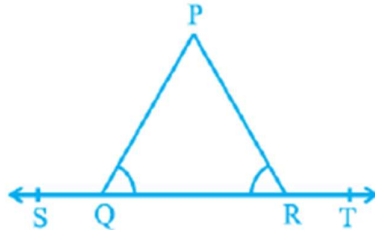
Section C: (દરેકનો 3 ગુણ)

(12 ગુણ)

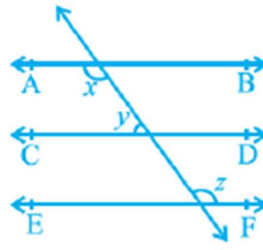
- આપેલ આકૃતિમાં રેખા PQ અને રેખા RS એકબીજાને બિંદુ O માં છેદે છે. જો $\angle POR : \angle ROQ = 5:7$ હોય તો તમામ ખૂણાઓ શોધો.

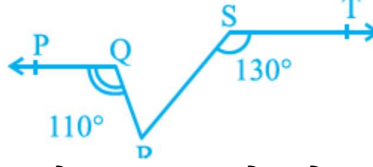
- આપેલ આકૃતિમાં $\angle PQR = \angle PRQ$, તો સાબિત કરો કે $\angle PQS = \angle PRT$.

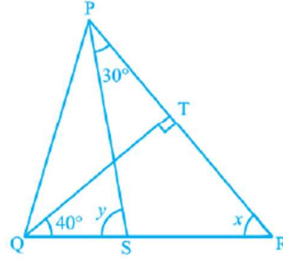
- આપેલ આકૃતિમાં જો $AB \parallel CD$, $CD \parallel EF$ અને $y:z = 3:7$, છે તો xનું મૂલ્ય શોધો.

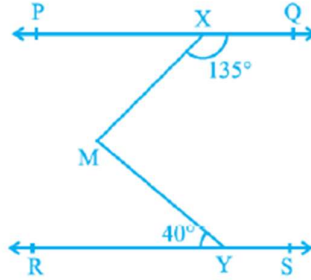
4. આપેલ આકૃતિમાં જો $PQ \parallel ST$, $\angle PQR = 110^\circ$ અને $\angle RST = 130^\circ$, છે તો $\angle QRS$ મેળવો.

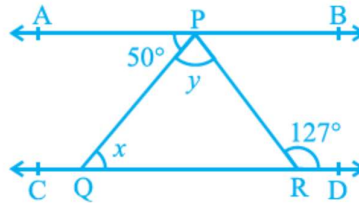
5. આપેલ આકૃતિમાં જો $QT \perp PR$, $\angle TQR = 40^\circ$ અને $\angle SPR = 30^\circ$ હોય, તો X અને Y મેળવો.

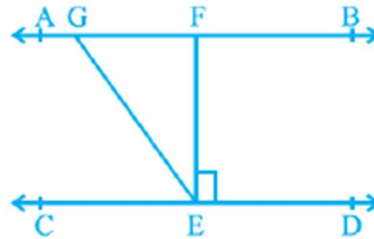
6. આપેલ આકૃતિમાં જો $PQ \parallel RS$, $\angle MXQ = 135^\circ$ અને $\angle MYR = 40^\circ$, છે તો $\angle XMY$ મેળવો.

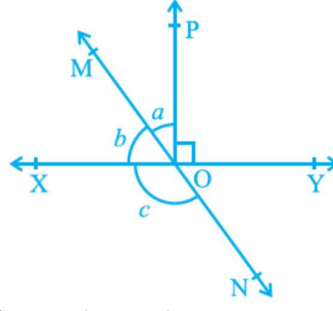
7. આપેલ આકૃતિમાં જો , $\angle APQ = 50^\circ$ અને $\angle PRD = 127^\circ$ છે તો X અને Y મેળવો.

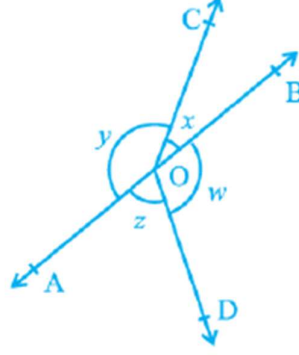
8. આપેલ આકૃતિમાં $AB \parallel CD$, $EF \perp CD$ અને $\angle GED = 126^\circ$ છે, તો $\angle AGE$, $\angle GEF$ અને $\angle FGE$ મેળવો.

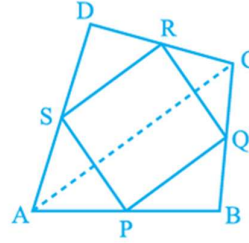
9. આપેલ આકૃતિમાં રેખા XY અને MN, Oમાં છેદે છે. જો $\angle POY = 90^\circ$ અને $a:b=2:3$, તો c શોધો.

10. આપેલ આકૃતિમાં જો $x+y=w+z$ હોય, તો સાબિત કરો કે AOB રેખા છે.

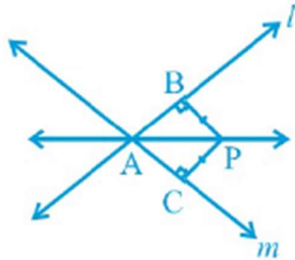
11. ચતુષ્કોણ ABCDની બાજુઓ AB, BC, CD અને DAનાં મધ્યબિંદુઓ અનુક્રમે P,Q,R અને S છે. AC તેનો વિકર્ણ છે. સાબિત કરો કે $SR \parallel AC$ અને $SR = \frac{1}{2} AC$

12. સમાંતરબાજુ ચતુષ્કોણ ABCDમાં $\angle C$ અને $\angle D$ ના દ્વિભાજકો કાટખૂણે છેદે છે તેમ સાબિત કરો.

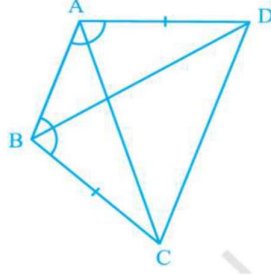
13. સાબિત કરો કે, જો એક ત્રિકોણના બે ખૂણા અને અંતર્ગત બાજુ અનુક્રમે બીજા ત્રિકોણના અનુરૂપ ખૂણા અને અંતર્ગત બાજુને સમાન હોય તો આ બે ત્રિકોણ એકરૂપ છે.

14. પરસ્પર A બિંદુએ છેદતી બે રેખાઓ l અને mથી સમાન અંતરેબિંદુ P આવેલ છે. સાબિત કરો કે, રેખા AP તેમની વચ્ચેના ખૂણાને દુભાગે છે.

15. જેમાં $AB = AC$ હોય તેવા સમદ્વિબાજુ ત્રિકોણ ABC માં $\angle B$ અને $\angle C$ ના દ્વિભાજકો એકબીજાને O માં છેટે છે. A અને O ને જોડો. સાબિત કરો કે, (1) $OB = OC$ (2) AO એ $\angle A$ નો દ્વિભાજક છે.

16. સાબિત કરો કે, રેખાની બહારના બિંદુમાંથી રેખા પર દોરેલ લંબ રેખાખંડ સૌથી નાનો રેખાખંડ હોય છે.

17. ચતુષ્કોણ PQRS માં $PQ = PS$ તથા $RQ = RS$. સાબિત કરો કે, વિકર્ણ PR એ $\angle QPS$ તેમજ $\angle QRS$ ને દ્વિભાજે છે.

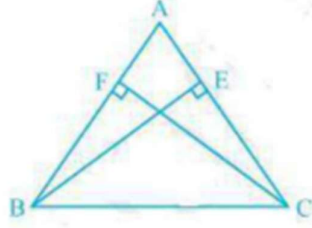
18. રેખાખંડ AB અને CD બિંદુ P માં છેટે છે. જો $PA = PD$, અને $PB = PC$ હોય, તો સાબિત કરો કે, $AC = DB$.

19. સાબિત કરો કે, સમદ્વિબાજુ ત્રિકોણની બે સમાન બાજુઓની સામેના ખૂણાઓ સમાન હોય છે.

20. $\triangle ABC$ ની બાજુઓ AC અને AB પરના બે વેધ BE અને CF સમાન છે. સાબિત કરો કે,

a. $\triangle ABE \cong \triangle ACF$

b. $AB = AC$, અર્થાત ABC એ સમદ્વિબાજુ ત્રિકોણ છે.

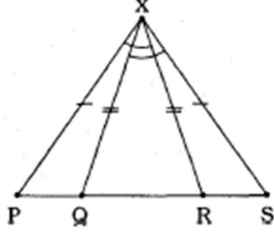
- M0913: બાળકના અગાઉના અનુભવમાં ન હોય તેવી અપરિચિત સમસ્યાઓનો ઉકેલ પૂર્વજ્ઞાનનો ઉપયોગ કરી મેળવે છે.

▪ પ્રશ્ન ૩ આપેલ પ્રશ્નોના માંગ્યા મુજબ જવાબ આપો. [4 ગુણ]

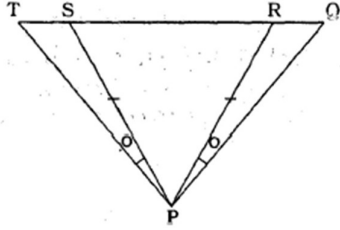
Section D: (દરેકનો 4 ગુણ)

(4 ગુણ)

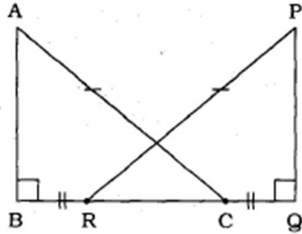
1. આપેલ આકૃતિ માં $XP = XS$, $XQ = XR$ અને $\angle PXR = \angle SXQ$. સાબિત કરો કે, $PQ = SR$.

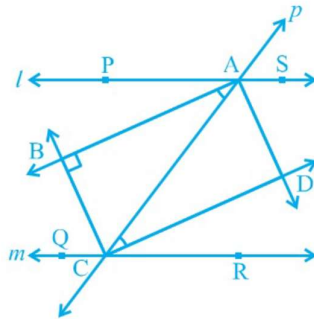
2. આપેલ આકૃતિમાં, જો $PS = PR$ અને $\angle TPS = \angle QPR$ હોય, તો સાબિત કરો કે $PT = PQ$.

3. આપેલ આકૃતિમાં $AB \perp BQ$, $PQ \perp QB$, $AC = PR$ અને $BR = QC$ છે. સાબિત કરો કે, $\angle BAC = \angle QPR$.

4. $\triangle ABC$ માં AB , BC અને AC નાં મધ્યબિંદુઓ અનુક્રમે E , F અને G છે. જો $EF + EG = 14$ અને $AB = 7$ તો $\triangle ABC$ ની પરિમિતિ શોધો.
5. બે સમાંતર રેખાઓ l અને m ની છેદિકા રેખા p છે. બતાવો કે અંતઃકોણોના દુભાજકથી બનતો ચતુષ્કોણ લંબચોરસ છે.

माध्यमिक और उच्चतर माध्यमिक शिक्षण बोर्ड,
गांधीनगर

(18) गणित (H)

कक्षा - 09

प्रश्न बैंक 2 (वैदतीय सत्र) : (2025-26)

समाविष्ट प्रकरण : प्रकरण-6 रेखाएं और कोण , 7- त्रिभुज, 8- चतुर्भुज
विशेष नोध: सितम्बर से 15 दिसंबर तक का अभ्यासक्रम लेना होगा

सूचना : इस प्रश्न बैंक में दी गई सूचनानुसार स्कूल को अपने अनुसार 25 अंको की एकमकसौटी लेनी होगी | प्रत्येक निष्पत्ति अनुसार प्रश्न पसंद करने होंगे | प्रत्येक अध्ययन को सामान न्याय देना होगा | प्रश्नों की पसंदगी में विविधता रखनी होगी | शिक्षा को मूल्यांकन के बाद उपचारात्मक कार्य करना होगा |

प्रश्न 1

[2 अंक]

[1] M0904: विविध भौतिक आकारों में समानता और भिन्नता की पहचान करता है |

SECTION A: 2 प्रश्न (प्रत्येक का 1 अंक)

प्रश्न 2

[19 अंक]

[2] M0905: भौमितिक संकल्पनाएँ (जैसे की समान्तर रेखाएं , त्रिभुज ,वृत्त, चतुर्भुज इत्यादि)के साथ सम्बंधित खास कणितिकविधानों की सबिती ,पुर्वार्नाओं का उपयोग करके प्राप्त करता है और उनके उपयोग से समस्याओं का हल प्राप्त करता है

SECTION A: 3 प्रश्न (प्रत्येक का 1 अंक)

SECTION B: 2 प्रश्न (प्रत्येक के 2 अंक)

SECTION C: 4 प्रश्न (प्रत्येक के 3 अंक)

प्रश्न 3

[4 अंक]

[3] M0913: बालक के पहले के अनुभव में न हों ऐसी अपरचित समस्याओं का हल पूर्व ज्ञान का उपयोग कर प्राप्त करता है |

SECTION D: 1 प्रश्न (प्रत्येक का 4 अंक)

[1] M0904: विविध भौतिक आकारों में समानता और भिन्नता की पहचान करता है ।

■ प्रश्न 1 निम्न प्रश्नों के उत्तर दीजिये [2 अंक]

SECTION A: (प्रत्येक का 1 अंक)

1. “ एक ही बिंदु से गुजरने वाली दो रेखाओं ” को क्या कहते हैं ।
(A)समान्तर रेखाएं (B) समतल रेखाएं (C) प्रतिछेदी रेखाएं (D) लांब रेखाएं
2. 180° माप के कोण को क्या कहते हैं ।
(A)सरल कोण (B) लघु कोण (C) गुरु कोण (D) पूर्ण कोण
3. दो समान्तर रेखाओं के बीच का अंतर
(A) कभी बदलता है (B) हमेशा सामान रहेगा (C) हमेशा बढ़ता है (D) हमेशा घटता है
4. समकोण त्रिभुज में कर्ण यह
(A) सबसे छोटी भुजा है (B) समकोण के सामने की भुजा है
(C)समकोण के पास की भुजा है. (D) लघुकोन के सामने की भुजा है
5. समबाहु त्रिभु का प्रत्येक कोण _____ का होता है ।
(A) 40° (B) 60° (C) 80° (D) 100°
6. आयत और वर्ग एक दुसरे से कैसे भिन्न है ।
(A) विकर्ण एकरूप होते हैं (B) सभी समकोण होते हैं (C) भुजाएं एकरूप होते हैं
(D) उपरोक्त में से एक भी नहीं
7. यदि कोई तिर्यक रेखा दो समान्तर रेखाओं को प्रतिछेदित करती है, तो अनुकों की प्रत्येक जोड़ी ----- होती है । (समान, असमान, समकोण)
8. एक तिर्यक रेखा दो अमांतर रेखाओं को प्रतिछेदित करती है ,अंतःयुग्म कोण की प्रत्येक युग्म _____ होगी। (समान ,असमान ,समकोण)
9. परस्पर प्रतिछेदित करती रेखाओं से बनाने वाले अभिकोण _____ होते हैं ।
(समान,असमान ,समकोण)
10. यदि एक किरण एक रेखा पर खड़ी हो, तो इस प्रकार बने दो आसन्न कोणों का योग _____ होता है। (180° , 90° , 0°)

[2] M0905: भौमितिक संकल्पनाएँ (जैसे की समान्तर रेखाएँ , त्रिभुज ,वृत्त,चतुर्भुज इत्यादि)के साथ सम्बंधित खास कणितिकविधानों की सबिती ,पुर्वार्नाओं का उपयोग करके प्राप्त करता है और उनके उपयोग से सम्श्याओं का हल प्राप्त करता है

▪ प्रश्न 2 निम्न प्रश्नों के उत्तर दीजिये [19 अंक]

Section A: (प्रत्येक का 1 अंक)

(3 अंक)

- यदि दो कोनों का योग 90° हो तो प्रत्येक कोण _____ प्रकार जका होगा ।
(A) न्यून कोण (B) अधिक कोण (C) परक कोण (D) समकोण
- रेखाएँ $l \parallel m$ है t तिर्यक रेखा है |यदि अनुरूप कोनों में से एक 75° का हो उसके अंतः कोण का माप बताइये ।
(A) 75° (B) 105° (C) 180° (D) 90°
- $\triangle ABC$ में $\angle B = \angle C$, $AB=5$, $BC = 8\text{cm}$ हो तो $\triangle ABC$ की परिमीती _____ cm होगी।
(A) 21 (B) 18 (C) 15 (D) 24
- $\triangle ABC$ और $\triangle PQR$ में $AB = PR$, $BC = RQ$ और $\angle B = \angle R$ हो तो $\triangle ABC \cong \triangle$ _____
(A) RQP (B) QPR (C) PRQ (D) उपरोक्त में से एक भी नहीं
- $\triangle ABC$ में $AB = AC$ और $\angle B = 75^\circ$ हो तो $\angle C =$ _____
(A) 20° (B) 15° (C) 30° (D) 75°
- $\triangle PQR$ और $\triangle XYZ$ में $\angle P = \angle Z$, $\angle Q = \angle Y$ और $PQ = YZ$ हो तो, $\triangle PQR \cong \triangle$ _____
(A) ZXY (B) ZYX (C) YXZ (D) XYZ
- $\triangle ABC$ और $\triangle PQR$ में $\angle B = \angle P = 90^\circ$, $AC=RQ$ और $AB=RP$ हो तो $\triangle ABC \cong \triangle$ _____ .
(A)QPR (B) RPQ (C) PRQ (D) उपरोक्त में से एक भी नहीं
- $\triangle PQR$ में $PQ = PR$ और $\angle R = 40^\circ$ हो तो $\angle P =$ _____ .
(A) 60° (B) 100° (C) 80° (D) 40°
- _____ त्रिभुज के तीनों कोण समान होते हैं।
(A) विसंबाहू (B) समकोण (C) समद्विबाहू (D) समबाहु

10. $\triangle ABC$ और $\triangle PQR$ में $AB/PQ = BC/RQ = AC/PR = 1$ हो तो $\triangle ABC \cong \triangle$ _____ .

- (A) PRQ (B) RQP (C) PQR (D) RPQ

11. चतुर्भुज PQRS वर्ग है .यदि $PQ=5$ तो $QS=$ _____

- (A)10 (B) 5 (C) 20 (D) $5\sqrt{2}$

12. समबाहु चतुर्भुज ABCD में $\angle B = 80$ हो तो $\angle ADB =$ _____ .

- (A) 80° (B) 40° (C) 100° (D) 10°

13. समबाहु चतुर्भुज PQRS में विकर्ण $PR = 8$ cm और विकर्ण $QS=6$ cm. , तो समबाहु चतुर्भुज की परिमीती _____ cm.

- (A)17 (B) 20 (C) 5 (D) 14

14. यदि चतुर्भुज के विकर्ण एकरूप हो परन्तु समकोण पर प्रतिछेदित न करती हो तो वह चतुर्भुज _____ है ।

- (A)आयत (B) समबाहु (C) वर्ग (D) उपरोक्त में से एक भी नहीं

15. कोई एक रेखा किसी रेखा के समान्तर हो तो वह परस्पर _____ होती है।

- (A) समान्तर (B) लांब (C) प्रतिछेदित (D) उपरोक्त में से एक भी नहीं

Section B: (प्रत्येक के 2 अंक))

(4 अंक)

1. वर्ग PQRSके विकर्ण बिंदु O में प्रतिछेदित करती है |यदि $\angle POS = 90^\circ$ तो $\angle OPS$ का माप ज्ञात कीजिये ।

2. $\triangle ABC$ में AB और AC के मध्य बिंदु क्रमशः E और F है |यदि $EF=6.5$ तो BC ज्ञात करो ।

3. समबाहु चतुर्भुज ABCD में $AC=10$ इकाई और $BD=24$ इकाई हो तो चतुर्भुज ABCDकी परिमीती ज्ञात करो ।

4. सांतर चतुर्भुज ABCDमें $\angle B - \angle A = 40^\circ$,ABCDके प्रत्येक कोण का माप ज्ञात करो।

5. $\triangle ABC$ की भुजाएं AB,BCआर CAके मध्य बिंदु क्रमशः P,Q,और R है|यदि $AB=8.2$ इकाई और $CA=6.4$ इकाई और $CA=7.5$ इकाई हो तो चतुर्भुज ABCDकी परिमीती ज्ञात करो ।

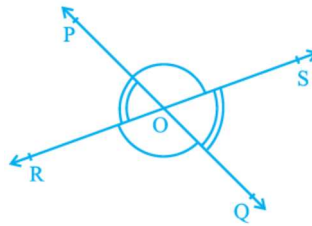
6. चतुर्भुज PQRS में $\angle P=2x$, $\angle Q=3x$, $\angle R=4x$ और $\angle S=6x$ हो तो चतुर्भुज PQRS के सभी कोनो का माप ज्ञात कीजिये

7. समान्तर बाहू चतुर्भुज PQRS में $\angle P = 3x$ और $\angle Q = 6x$ हो तो सभी कोनो का माप ज्ञात कीजिये।
8. समान्तर बाहू चतुर्भुज ABCD का विकर्ण AC यह कोण A को समिद्विभाजित करता है सिद्ध कीजिये की C कोण को भी समिद्विभाजित करता है।
9. यदि किसी चतुर्भुज के विकर्ण एक दुसरे को समिद्विभाजित करते हों तो वह चतुर्भुज समान्तर बाहू चतुर्भुज है।
10. समान्तर बाहू चतुर्भुज के किन्ही 2 गुणधर्मों को बताइये।

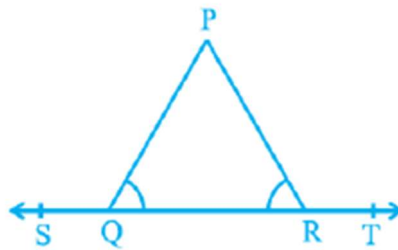
Section C: (प्रत्येक के 3अंक)

(12 अंक)

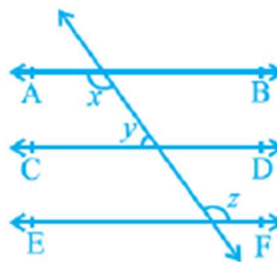
1. निम्न आकृति में रेखा PQ और रेखा RS एकदूसरे को बिंदु O में प्रतिच्छेदित करती है। यदि $\angle POR : \angle ROQ = 5:7$ हो तो सभी कोनो के माप बताइए।

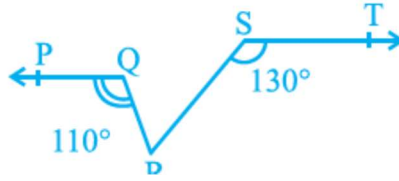
2. निम्न आकृति में $\angle PQR = \angle PRQ$, तो सिद्ध कीजिये की $\angle PQS = \angle PRT$.

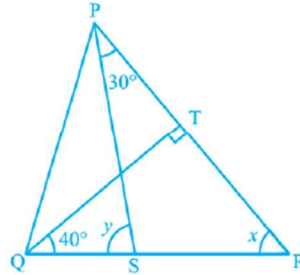
3. निम्न आकृति में यदि $AB \parallel CD \parallel EF$ और $y:z = 3:7$ है तो x का मन ज्ञात करो।

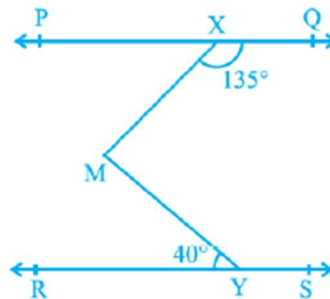
4. निम्न आकृति में यदि $PQ \parallel ST$, $\angle PQR = 110$ और $\angle RST = 130$ है तो $\angle QRS$ प्राप्त करो।

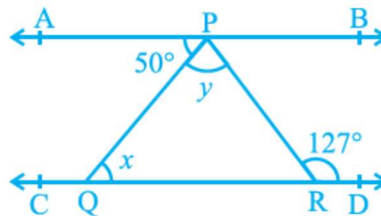
5. निम्न आकृति में यदि $QT \perp PR$, $\angle TQR = 40^\circ$ और $\angle SPR = 30^\circ$ हो तो x और y ज्ञात करो ।

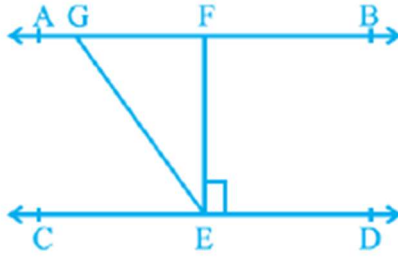
6. निम्न आकृति में यदि $PQ \parallel RS$, $\angle MXQ = 135^\circ$ और $\angle MYR = 40^\circ$ है तो $\angle XMY$ प्राप्त करो ।

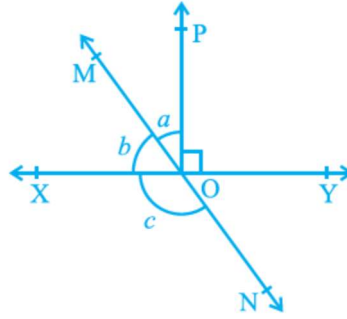
7. निम्न आकृति में यदि $\angle APQ = 50^\circ$ और $\angle PRD = 127^\circ$ है तो x और y ज्ञात करो ।

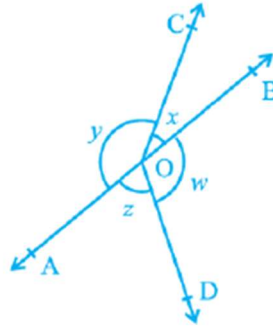
8. निम्न आकृति में $AB \parallel CD$, $EF \perp CD$ और $\angle GED = 126^\circ$ है तो $\angle AGE$, $\angle GEF$ और $\angle FGE$ प्राप्त करो.

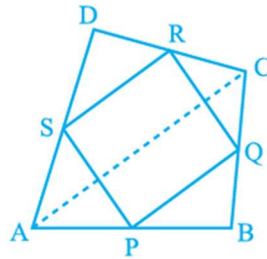
9. निम्न आकृती में रेखा XY और MN, O बिंदु में प्रतिच्छेदित करते हैं यदि $\angle POY = 90^\circ$ और $a:b=2:3$, तो C ज्ञात करो ।

10. निम्न आकृती में यदि $x+y=w+z$ हो तो सिद्ध कीजिये की AOB रेखा है ।

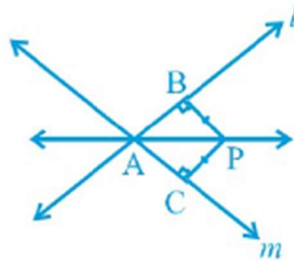

11. चतुर्भुज ABCD की भुजाएं AB, BC, CD और DA के मध्य बिंदु क्रमशः P, Q, R और S हैं AC उसका वीकार्ड है सिद्ध कीजिये की $SR \parallel AC$ और $SR = \frac{1}{2} AC$

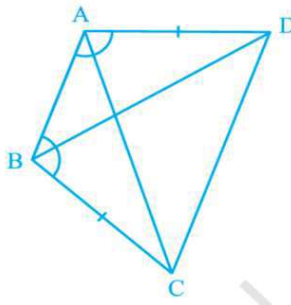

12. समान्तर बाहू चातिर्भुज ABCD में $\angle C$ और $\angle D$ के व्दिभाजक समकोण पर प्रतिच्छेदित करते हैं, सिद्ध कीजिये ।

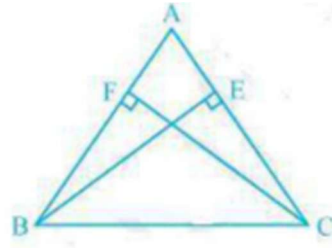
13. सिद्ध कीजिये की किसी एक त्रिभुज के दो कोण और अंतर्गत भुजा क्रमशः दुसरे त्रिभुज के अनुरूप ओं और अंतर्गत भुजाओं के सामान हो तो वे दो त्रिभुज एकरूप है ।
14. परस्पर A बिंदु पर प्रतिच्छेदित करानेवाली दो रेखाएं । और m से सामान दूरी पर बिंदु P स्थित है सिद्ध कीजिये की रेखा AP उनके बीच के कोनो को सैम विभाजित करता है ।

15. जिसमें $AB = AC$ हो ऐसे समद्विबाहू त्रिभुज ABC में $\angle B$ और $\angle C$ के विभाजक एक दुसरे को O बिंदु में प्रतिच्छेदित करते हैं । A और O को मिलाइए और सिद्ध कीजिये की , (1) $OB = OC$ (2) AO यह $\angle A$ का समद्विभाजक है ।
16. सिद्ध कीजिये की , रेखा के बहार के बिंदु में से रेखा पर बनाया गया लम्ब रेखाखंड सबसे छोटा रेखाखंड होता है ।

17. चतुर्भुज PQRS में $PQ = PS$ तथा $RQ = RS$ है सिद्ध कीजिये की विकर्ण PR यह $\angle QPS$ एवं $\angle QRS$ को समद्विभाजित करता है
18. रेखाखंड AB और CD बिंदु P में प्रतिच्छेदित करते हैं यदि $PA = PD$, और $PB = PC$ हो तो सिद्ध कीजिये की , $AC = DB$.
19. सिद्ध कीजिये की समद्विबाहू त्रिभुज की दो सामान भुजाओं के सामने के कोण सामान होते हैं ।
20. $\triangle ABC$ की भुजाएं AC और AB पर के दो वेध BE और CF समान है सिद्ध कीजिये की
 (1) $\triangle ABE \cong \triangle ACF$
 (2) $AB = AC$, अर्थात् ABC यह समद्विबाहू त्रिभुज है ।

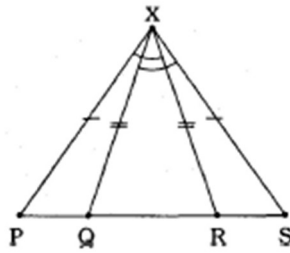
- M0913: बालक के पूर्व अनुभव में न हों ऐसी अपरिचित समस्याओं का हल पूर्व ज्ञान का उपयोग करके प्राप्त करता है ।

▪ प्रश् 2 निम्न प्रश्नों के उत्तर दीजिये [4 अंक]

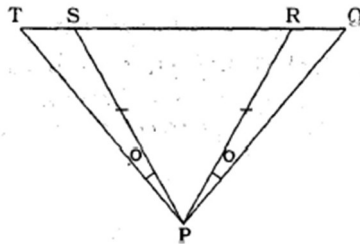
Section D: (प्रत्येक के 4अंक)

(4 अंक)

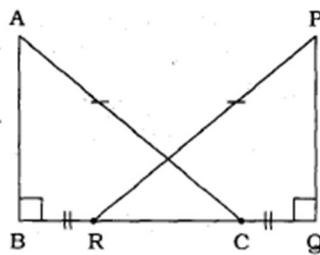
1. निम्न आकृति में $XP = XS$, $XQ = XR$ और $\angle PXR = \angle SXQ$ है सिद्ध कीजिये कि, $PQ = SR$.

2. निम्न आकृति में यदि $PS = PR$ और $\angle TPS = \angle QPR$ हो, तो सिद्ध कीजिये कि $PT = PQ$

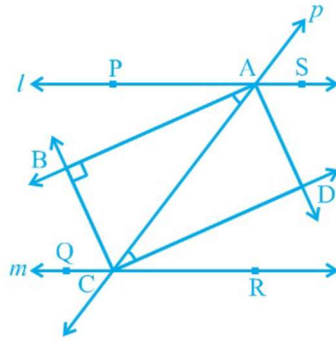

3. निम्न आकृति में $AB \perp BQ$, $PQ \perp QB$, $AC = PR$ और $BR = QC$ है सिद्ध कीजिये की $\angle BAC = \angle QPR$.

4. $\triangle ABC$ में AB, BC और AC के मध्य बिंदु क्रमशः E, F और G हैं यदि $EF + EG = 14$ और $AB = 7$ हो तो $\triangle ABC$ परिमिती ज्ञात कीजिये ।

5. दो समांतर रेखाएं l और m की तिर्यक रेखा P है बताइये कि अंतःह कोनो के व्दिभाजक से बनानेवाला चतुर्भुज आयत है

**Gujarat Secondary and Higher Secondary Education Board,
Gandhinagar**

(18) Mathematics (E)

Std.- 9

Question Bank -2 (December 2025)

Chapters included: 6 – Lines and Angles, 7 - Triangles, 8 - Quadrilaterals

Note : syllabus of September to December is included

Instructions: School have to conduct Unit Test of 25 marks as per instructions, marks and learning outcomes given in the question bank. It will have to be ensured that each chapter gets equal justice. There should be variety in the question selection. The teacher should do remedial work after the evaluation work.

QUESTION 1 [2 MARKS]

[1] M0904 identifies similarities and differences among different geometrical shapes.

SECTION A : 2 Question (1 mark each)

[2]

QUESTION 2 [19 MARKS]

[2] M0905 derives proofs of mathematical statements particularly related to geometrical concepts, like parallel lines, triangles, quadrilaterals, circles, etc., by applying axiomatic approach and solves problems using them.

SECTION A : 3 Question (1 mark each)

[3]

SECTION B : 2 Question (2 marks each)

[4]

SECTION C : 4 Question (3 marks each)

[12]

QUESTION 3 [4 MARKS]

[3] M0913 solves problems that are not in the familiar context of the child using above learning. These problems should include the situations to which the child is not exposed earlier.

SECTION D : 1 Question (4 marks each)

[4]

M0904 Identifies similarities and differences among different geometrical shapes.

Q – 1 Do as directed (2 marks)

SECTION – A (1 mark each)

[2 marks]

1. What are “two lines passing through the same point” called?
(A) Parallel lines (B) Coplanar lines
(C) Intersecting lines (D) Perpendicular lines
2. What is an angle of 180° called?
(A) straight angle (B) acute angle
(C) obtuse angle (D) complete angle
3. The distance between two parallel lines.
(A) changes sometimes (B) always remains same
(C) always increases (D) always decreases
4. The hypotenuse in a right triangle is _____.
(A) the smallest side (B) side opposite to right angle
(C) side adjacent to right angle (D) side opposite to acute angle
5. Each angle of an equilateral triangle is _____.
(A) 40° (B) 60° (C) 80° (D) 100°
6. How are rectangles and squares differ from each other?
(A) congruent diagonals (B) all are right triangles
(C) congruent sides (D) none of these
7. If a transversal intersects two parallel lines then alternate angles in each pair are _____ (equal, unequal, right angle)
8. If a transversal intersects two parallel lines then interior angles on the same side of the transversal are _____ (equal, unequal, supplementary)
9. When two lines intersect, vertically opposite angles are _____.
(equal, unequal, zero).
10. If a ray stands on a line, then the sum of two adjacent angles so formed is _____ (180° , 90° , 0°)

M0905 derives proofs of mathematical statements particularly related to geometrical concepts, like parallel lines, triangles, quadrilaterals, circles, etc., by applying axiomatic approach and solves problems using them.

Q – 2 Answer the following: (19 marks)

SECTION – A (1 mark each)

[3 mark]

1. If sum of two angles is 90° then each angle is _____.
(A) acute angle (B) obtuse angle
(C) supplementary (D) right angle
2. $l \parallel m$ and t is transversal. If one of the alternate angle is 75° then find the interior angle on the same side of the transversal.
(A) 75° (B) 105° (C) 180° (D) 90°
3. In $\triangle ABC$, $\angle B = \angle C$, $AB = 5\text{cm}$, $BC = 8\text{cm}$ then the perimeter of $\triangle ABC =$ _____.
(A) 21 (B) 18 (C) 15 (D) 24
4. If in $\triangle ABC$ and $\triangle PQR$, $AB = PR$, $BC = RQ$ and $\angle B = \angle R$ then $\triangle ABC \cong$ _____.
(A) $\triangle RQP$ (B) $\triangle QPR$ (C) $\triangle PRQ$ (D) None of these
5. In $\triangle ABC$, if $AB = AC$ and $\angle B = 75^\circ$ then $\angle C =$ _____.
(A) 20° (B) 15° (C) 30° (D) 75°
6. In $\triangle PQR$ and $\triangle XYZ$, $\angle P = \angle Z$, $\angle Q = \angle Y$ and $PQ = YZ$ then $\triangle PQR \cong$ _____.
(A) $\triangle ZXY$ (B) $\triangle ZYX$ (C) $\triangle YXZ$ (D) $\triangle XYZ$

7. In $\triangle ABC$ and $\triangle PQR$, if $\angle B = \angle P = 90^\circ$, $AC = RQ$ and $AB = RP$
then $\triangle ABC \cong$ _____
(A) $\triangle QPR$ (B) $\triangle RPQ$ (C) $\triangle PRQ$ (D) None of these
8. In $\triangle PQR$, if $PQ = PR$ and $\angle R = 40^\circ$, then $\angle P =$ _____
(A) 60° (B) 100° (C) 80° (D) 40°
9. In _____ triangle all the angles are equal.
(A) scalene (B) right (C) isosceles (D) equilateral
10. In $\triangle ABC$ and $\triangle PQR$, $\frac{AB}{PQ} = \frac{BC}{RQ} = \frac{AC}{PR} = 1$, then $\triangle ABC \cong$ _____.
(A) $\triangle PRQ$ (B) $\triangle RQP$ (C) $\triangle PQR$ (D) $\triangle RPQ$
11. Quadrilateral PQRS is a square. If $PQ = 5$ then $QS =$ _____.
(A) 10 (B) 5 (C) 20 (D) $5\sqrt{2}$
12. In a rhombus ABCD, $\angle B = 80^\circ$ then $\angle ADB =$ _____.
(A) 80° (B) 40° (C) 100° (D) 10°
13. In a rhombus PQRS, if diagonal $PR = 8\text{cm}$ and diagonal $QS = 6\text{cm}$,
then perimeter of rhombus PQRS = _____.
(A) 17 (B) 20 (C) 5 (D) 14
14. If the diagonals of a quadrilateral are congruent but not bisected at
right angles, the quadrilateral is _____.
(A) rectangle (B) rhombus (C) square (D) None of these
15. Lines which are parallel to the same line are _____ to each other.
(A) parallel (B) perpendicular (C) intersecting (D) None of these

SECTION – B (2 marks each)

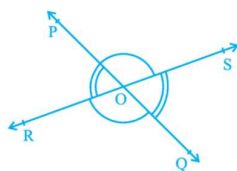
[4 marks]

- The diagonals of a square PQRS intersect at O. If $\angle POS = 90^\circ$ then find $\angle OPS$
- In $\triangle ABC$, E and F are midpoints of AB and AC respectively. If $EF = 6.5$, then find BC.
- In a rhombus ABCD, if $AC = 10\text{units}$ and $BD = 24\text{units}$, then find the perimeter of ABCD.
- In a parallelogram ABCD, $\angle B - \angle A = 40^\circ$, find all the angles of ABCD.
- In $\triangle ABC$, P, Q and R are the midpoints of AB, BC and CA respectively. If $AB = 8.2\text{ cm}$, $BC = 6.4\text{cm}$ and $CA = 7.5\text{cm}$, then find the perimeter of quadrilateral PBQR.
- If in PQRS, $\angle P = 2x$, $\angle Q = 3x$, $\angle R = 4x$ and $\angle S = 6x$, then find each angle of PQRS.
- If in parallelogram PQRS, $\angle P = 3x$, $\angle Q = 6x$, then find each angle of PQRS.
- Diagonal AC of a parallelogram ABCD bisects $\angle A$. Show that it bisects $\angle C$ also.
- If the diagonals of a quadrilateral bisect each other, then it is a parallelogram.
- Write any two properties of parallelogram.

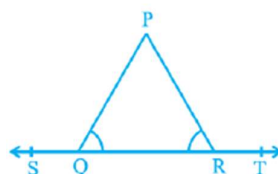
SECTION – C (3 marks each)

[12 marks]

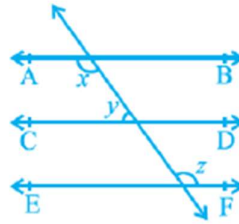
1. Lines PQ and RS intersect each other at point O. If $\angle POR : \angle ROQ = 5 : 7$, find all the angles.

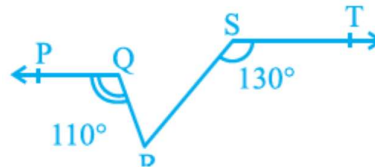
2. In the given figure, $\angle PQR = \angle PRQ$, then prove that $\angle PQS = \angle PRT$.

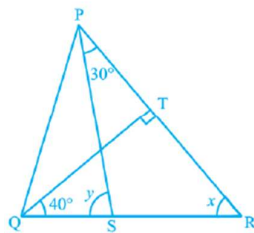
3. In the given figure, if $AB \parallel CD$, $CD \parallel EF$ and $y : z = 3 : 7$, find x .

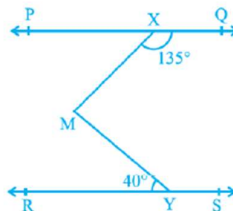
4. In the given figure, if $PQ \parallel ST$, $\angle PQR = 110^\circ$ and $\angle RST = 130^\circ$, find $\angle QRS$. [Hint : Draw a line parallel to ST through point R .]

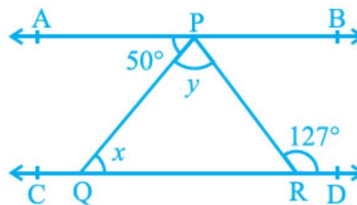
5. If $QT \perp PR$, $\angle TQR = 40^\circ$ and $\angle SPR = 30^\circ$, find X and Y in the given figure.

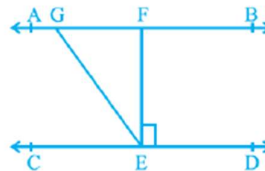
6. If $PQ \parallel RS$, $\angle MXQ = 135^\circ$ and $\angle MYR = 40^\circ$, find $\angle XMY$

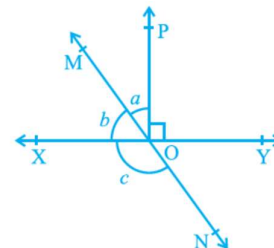
7. In the given figure, if $AB \parallel CD$, $\angle APQ = 50^\circ$ and $\angle PRD = 127^\circ$, find x and y .

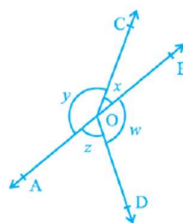
8. In the given figure, if $AB \parallel CD$, $EF \perp CD$ and $\angle GED = 126^\circ$, find $\angle AGE$, $\angle GEF$ and $\angle FGE$.

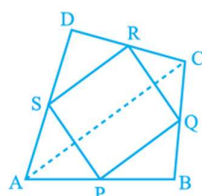
9. In the given figure, lines XY and MN intersect at O . If $\angle POY = 90^\circ$ and $a : b = 2 : 3$, find c .

10. In the given figure, if $x + y = w + z$, then prove that AOB is a line.

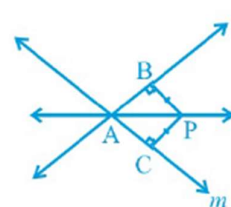
11. ABCD is a quadrilateral in which P, Q, R and S are mid-points of the sides AB, BC, CD and DA (see Figure). AC is a diagonal. Show that : (i) $SR \parallel AC$ and $SR = \frac{1}{2} AC$

12. Prove that the bisectors of $\angle C$ and $\angle D$ intersect at right angles in a parallelogram ABCD.

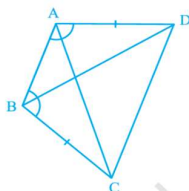
13. Prove that - Two triangles are congruent if two angles and the included side of one triangle are equal to two angles and the included side of other triangle.

14. P is a point equidistant from two lines l and m intersecting at point A (see figure). Show that the line AP bisects the angle between them.

15. In an isosceles triangle ABC, with $AB = AC$, the bisectors of $\angle B$ and $\angle C$ intersect each other at O. Join A to O. Show that : (i) $OB = OC$ (ii) AO bisects $\angle A$.

16. ABCD is a quadrilateral in which $AD = BC$ and $\angle DAB = \angle CBA$ (see Figure). Prove that (i) $\triangle ABD \cong \triangle BAC$ (ii) $BD = AC$ (iii) $\angle ABD = \angle BAC$.

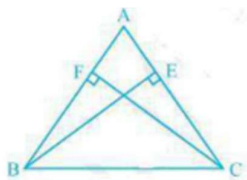

17. In quadrilateral PQRS, $PQ = PS$ and $RQ = RS$. Prove that, diagonal PR bisects $\angle QPS$ as well as $\angle QRS$.

18. Line segments AB and CD intersect at point P. If $PA = PD$, and $PB = PC$, prove that $AC = DB$.

19. Prove that - Angles opposite to equal sides of an isosceles triangle are equal.

20. ABC is a triangle in which altitudes BE and CF to sides AC and AB are equal (see Figure). Show that (i) $\triangle ABE \cong \triangle ACF$ (ii) $AB = AC$, i.e., ABC is an isosceles triangle.

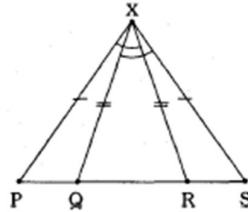

M0913 solves problems that are not in the familiar context of the child using above learning. These problems should include the situations to which the child is not exposed earlier.

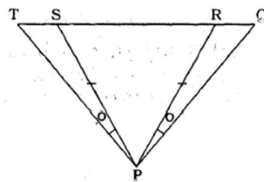
SECTION – D (4 marks each) [4 marks]

Q – 3 Answer the following: (4 marks)

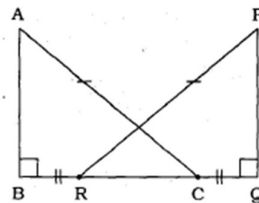
1. In the given figure $XP = XS$, $XQ = XR$ and $\angle PXR = \angle SXQ$.
Prove that, $PQ = SR$.

2. In the given figure, if $PS = PR$ and $\angle TPS = \angle QPR$, prove that $PT = PQ$.

3. In the given figure $AB \perp BQ$, $PQ \perp QB$, $AC = PR$ and $BR = QC$.
Prove that, $\angle BAC = \angle QPR$

4. In $\triangle ABC$, E, F and G are the midpoints of AB, BC and AC respectively.
If $EF + EG = 14$ and $AB = 7$ then find the perimeter of $\triangle ABC$.
5. Two parallel lines l and m are intersected by a transversal p (see Figure). Show that the quadrilateral formed by the bisectors of interior angles is a rectangle.

